

Η πόλη δεν ξεχνά τους Γιαννιωτοεβραίους που χάθηκαν στο Ολοκαύτωμα

Την εκδήλωση για την Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων μαρτύρων και ηρώων του Ολοκαυτώματος, ημέρα που έχει κηρυχθεί με απόφαση της Βουλής των Ελλήνων, η 27η Ιανουαρίου του έτους, πραγματοποίησαν από κοινού, η Περιφέρεια Ηπείρου, ο δήμος Ιωαννιτών, η Ισραηλιτική Κοινότητα της πόλης και το Ίδρυμα Ιωσήφ και Εσθήρ Γκανή, σε εκδήλωση που έγινε στις 5.2.2024.

Ήταν όμως η εκδήλωση που πέραν των εκατομμυρίων απόντων που χάθηκαν στα κολαστήρια των στρατοπέδων συγκέντρωσης μεταξύ των οποίων και σχεδόν 1.800 ψυχές Γιαννιωτοεβραίων, έλαμψε διά της απουσίας του και ο εκλιπών δήμαρχος και επί σειρά ετών πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ιωαννίνων Μ. Ελισάφ. Λίγες ημέρες πριν τη συμπλήρωση ενός έτους από το θάνατό του, η εκδήλωση της Δευτέρας ήρθε ως μία ισχυρή υπόμνηση και της δικής του παρακαταθήκης, καθώς επί δικών του ημερών η Ημέρα Μνήμης αποτέλεσε μία αφορμή για να έρχονται στο προσκήνιο και να γίνουν γνωστές όλες εκείνες οι πτυχές της ναζιστικής θηριωδίας.

Η 27η Ιανουαρίου επιλέχθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων καθώς εκείνη την ημερομηνία του 1945 τα σοβιετικά στρατεύματα ελευθέρωσαν το Άουσβιτς - Μπίρκεναου στην Πολωνία, το μεγαλύτερο στρατόπεδο συγκέντρωσης και εξόντωσης του ναζιστικού καθεστώτος.

Σε αυτό άλλωστε είχαν οδηγηθεί και οι 1850 Γιαννιωτοεβραίοι, που εκτοπίστηκαν στις 25 Μαρτίου του 1944 και από τους οποίους επέζησαν ελάχιστοι.

Η αναπληρώτρια περιφερειάρχης Αγνή Νάκου έκανε το χαιρετισμό για λογαριασμό της Περιφέρειας Ηπείρου για να ακολουθήσει ο δήμαρχος Ιωαννίνων Θ. Μπέγκας που στάθηκε στο διπλό μήνυμα της ετήσιας εκδήλωσης που είναι τόσο η διατήρηση της ζωντανής μνήμης των θυμάτων του Ολοκαυτώματος, όσο και απέναντι στον ρατσισμό. «Το Ολοκαύτωμα δεν ήταν μόνο, μία υπόθεση μίσους και φανατισμού, αλλά ήταν και μία περίοδος ηρωισμού για πολλούς Έλληνες που αφήφισαν τη ζωή τους, για να σώσουν ζωές Εβραίων συμπατριωτών τους», ανέφερε μεταξύ άλλων.

Χαιρετισμό στην εκδήλωση απήυθησαν ακόμη ο πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ιωαννίνων Μάρκος Μπατίνοσ με αναφορά και στην Ημέρα Μνήμης αλλά και στον εκλιπόντα Μ. Ελισάφ και εκπρόσωπος της Εβραϊκής κοινότητας της Άρτας. Στην αρχή της εκδήλωσης διαβάστηκε και μήνυμα της Υφυπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας Μαρίας Κεφάλα.

«Από την καταστροφή στην αποκατάσταση»

Την κεντρική ομιλία ανέπτυξε η Ζανέτ Μπατίνοσ, Διευθύντρια του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος με θέμα: “Εβραϊκή κοινότητα Ιωαννίνων, από την καταστροφή στην αποκατάσταση”. Στη συνέχεια προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ “Το τραγούδι της ζωής” σε σκηνοθεσία Φώτη Λυκουρέση. Στο ντοκιμαντέρ καταγράφεται, με συγκλονιστικές μαρτυρίες, η ιστορία της Εβραϊκής Κοινότητας της Ζακύνθου. Στην Ελλάδα, η Εβραϊκή Κοινότητα αριθμούσε χιλιάδες μέλη, τα οποία υπέστησαν τη ναζιστική θηριωδία.

Στη Ζάκυνθο, όμως, οι Εβραίοι επέζησαν στην Κατοχή, χάρη στη γενναιότητα και την τόλμη που επέδειξαν ο τότε Μητροπολίτης Ζακύνθου Χρυσόστομος Α΄ και ο δήμαρχος του νησιού, Λουκάς Καρρέρ αλλά και οι απλοί νησιώτες.

Όταν η γερμανική διοίκηση του νησιού ζήτησε από τους δύο να παραδώσουν λίστα με όλους τους ντόπιους Εβραίους, το μόνο που έκαναν ήταν να δώσουν δύο ονόματα. Τα δικά τους.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, η Εβραϊκή Κοινότητα της Ζακύνθου είναι η μοναδική, στην οποία διασώθηκε ο πληθυσμός της από τη ναζιστική κτηνωδία. Ο αριθμός των ατόμων της Εβραϊκής Κοινότητας ήταν 275.

Ο σκηνοθέτης Τώνης Λυκουρέσης έχει καταγράψει μέσα από το εξαιρετικό ντοκιμαντέρ «Το τραγούδι της ζωής», τη μοναδική αυτή ιστορία, με πρωταγωνιστές μάλιστα, επιζώντες Εβραίους της Ζακύνθου, που επισκέφθηκαν το νησί δεκαετίες μετά τη λύτρωσή τους.

ΠΗΓΗ: [Epirus on line](#), 7.2.2024